

Remissvar KS 2019/1939

Remiss av Stockholms stads trygghetsprogram 2020–2023

Funktionsrätt Stockholms stad - är en paraplyorganisation för funktionshindersonsorganisationer verksamma inom staden. Vi verkar bl.a. för att stärka våra medlemsföreningars arbete för mänskliga rättigheter, full delaktighet och jämlikhet på alla områden i samhället. Funktionsrätt Stockholms stad representerar 32 föreningar med sammanlagt drygt 30 000 enskilda medlemmar inom ett brett spektrum av funktionsnedsättningar.

Det är mycket bra att staden har ett Trygghetsprogram och vi hoppas att arbetet med programmet leder till vidare analyser och åtgärder. De personer som vi representerar, personer med funktionsnedsättning, är enligt stadens senaste trygghetsmätningar särskilt utsatta på så vis att de är kraftigt överrepresenterade vad gäller såväl otrygghet och rädsla att utsättas för brott som att faktiskt utsättas för brott. Detta är siffror som går i motsatt riktning med den allmänna trenden som annars är positiv. Mot bakgrund av att målgruppen så tydligt bryter av mot övriga medborgare i stadens trygghetsmätningar gör det att vi ställer oss något frågande till att staden inte prioriterat att sätta Funktionsrätt Stockholms stad på sin sändlista över de parter som man vill inhämta synpunkter från när man upprättar ett nytt trygghetsprogram. Risken för ett osynliggörande av målgruppen ska inte underskattas.

Fram till 2017 års trygghetsmätning inkluderades inte funktionshinder som en parameter. Sedan den införts har mätningarna visat att personer med funktionsnedsättning är särskilt utsatta i vår stad. Det är viktigt att staden tar till sig av resultaten och adresserar problemen. Trygghetsrapporten har dock ganska lite eller inget innehåll som erkänner att det här är ett problem som sticker ut. Vilket är lite beklämmande då det kan framstå som att den oro och den brottsutsatthet som personer med funktionsnedsättning utsätts för inte är värd att lyftas.

I remissversionen skrivs det en hel del om situationen för barn och unga, vilket vi tycker är bra. Likaledes vore det, mot bakgrund av det som har beskrivits, bra om staden därutöver även kunde analysera situationen för personer med funktionsnedsättning på liknande vis. På så sätt skulle konkreta åtgärder kunna tas fram för personer med funktionsnedsättning utifrån de analyser som görs. Vilket också skulle kunna möjliggöra uppföljningar kring om dessa åtgärder hjälpt eller ej. Nuvarande trygghetsprogrammet ger ingen sådan ledning. Inte heller framgår det av programmet att åtgärder eller uppföljningar ska göras på en annan nivå.

I remissen pekas också stadsmiljön ut som en viktig faktor för den upplevda och faktiska tryggheten. Här saknar vi en del beskrivningar som berör hur personer med funktionsnedsättning kan känna sig extra utsatta i stadsmiljön på grund av otillgänglighet. De hinder som finns behöver kartläggas, och åtgärdas i högre takt. Det kan handla om avsaknad av ledstång eller fungerande hissar, tvingas gå omvägar på grund av otillgänglig trappa m.m. Här bör konstateras att stadens tryck-till-app inte är tillräckligt effektivt för att åtgärda sådana hinder eftersom många personer med funktionsnedsättning upplever att det som anmäls inte åtgärdas i tid. Eftersom trygghetsrådet inte ställt krav på tillgänglighet vid utförda trygghetsåtgärder som ex. Rinkeby torg framstår det inte heller som staden i sitt aktiva trygghetsarbete ser den

fysiska miljön, och framkomlighet, som en viktig del av arbetet för en trygg stad. Det vore därför på sin plats om trygghetsprogrammet utökades något kring vikten av att trygghetsfrågorna inte får hanteras så att de inskränker andra legitima intressen eller till och med ökar otryggheten för vissa medborgare.

På flera sidor i remissen nämns demokrati som en viktig fråga, t ex på sidan 26 ”Det är en demokratisk rättighet att kunna vistas i det offentliga rummet och i sin närmiljö utan att bli utsatt för brott.” Detta är väldigt viktigt och vi kan samtidigt se att personer med funktionsnedsättningar är en grupp i samhället som inte deltar i den demokratiska processen i samma utsträckning som andra i samhället. Vilket är ett problem då det blir en grupp som får svårt att lyfta och påverka sin och andras livssituation – och därmed att deras röster inte hörs och får påverkan i samma utsträckning som andra. Staden bör arbeta för att personer med funktionsnedsättning mer aktivt kan vara delaktiga och påverka sin och andras närmiljö och det offentliga rummet till det bättre. Drygt 15 % av stadens befolkning har en funktionsnedsättning.

Här behöver en kartläggning göras för att analysera vilka hinder som finns för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara mer delaktiga i demokratiska processer.

Våra förslag i korthet

- Staden bör ha med ett avsnitt i Trygghetsprogrammet om personer med funktionsnedsättning. En analys bör göras över nuläget gällande både upplevd otrygghet och faktiska hinder samt särskilda utmaningar i staden för personer med funktionsnedsättning. Staden bör med utgångspunkt från analyser kring situationen rörande tryggheten/otryggheten för personer med funktionsnedsättning även ge konkreta förslag på åtgärder.
- Staden bör göra en analys över stadsmiljön och hur den fungerar/inte fungerar för personer med funktionshinder, konkreta förslag på åtgärder bör därefter tas fram.
- En analys bör göras över nuläget angående varför personer med funktionsnedsättning deltar mindre i demokratiska processer än andra. Därefter bör staden göra anpassningar och förändringar så att fler personer med funktionsnedsättning kan delta i demokratiska processer.

Med vänlig hälsning

Anna Quarnström
Ordförande

Kukkamariia Valtola Sjöberg
Intressepolitisk ombudsman